

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdürü :
HASAN RASIM US
Basıldığı yer :
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

28
NİSAN 1940
PAZAR

Numara : 235 Sene : 2
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

İsveç hakkında Moskova'nın Berline ihtarı !

Norveç'e
mütemadi-
yen takviye
kıtaları
gönderi-
liyor

Rusya

Baltıkta Almanyanın daha fazla
nüfuz mıntakası elde etmesine
göz yumamıyacağını bildirdi

Paris, 28 (Radyo saat 17) — Bu akşamki Pa-
risuar, gazetesi Ribentropun dünkü beyanatın-
dan bahsederken Almanyanın son zamanlarda
İsveç karşı olan hareketini değiştirmiş olma-
sının sebebini araştırmakta ve şöyle demektedir:

"Almanyanın İsveç karşı olan hareketini
değiştirmesinin ve hariciye nazırının dün bu
nemlekete karşı bir bitaraflık mükafatı vaadet-
diğinin sebebi, Moskovanın Berline bulunduğu
bir ihtarıdır. Sovyet hükûmeti bu ihtarında, Bal-
tık sahillerinde Almanyanın daha fazla nüfuz

mıntakası elde etmesine
göz yumamıyacağını bil-
dirmiştir. Almanya da
bunun üzerine İsveç
karşı siyasetini değiştiri-
mek mecburiyetinde kal-
mıştır.,,

Yüksek harp
meclisinde
verilen kararlar

Toplantıda, Norve-
çin bazı mıntaka-
larındaki muvaffa-
kıyetsizliklerin
sebebi araştırıldı

Almanlar, bombardı-
man tayareleri saye-
sinde taarruzlarında
üstünlüğü temin edi-
yor; müttefikler buna
mani olmak için sür-
atle avcı tayareleri
gönderecekler

Oslo hava
meydanı
tahrip edildi
(Yazısı 2 inci sayfada)

Hitlerin oda hiz-
metçi kadınıydım
Pek yakında Haber
sütunlarında

Ecnebi (artistlere!) yol göründü

Lokanta kisvesi altındaki barlarda kon-
somasyon yaptırmakla geçinen artistler

Sanat kudreti olmyan ecnebi artistler, küçük
Türk sanatkarlarının ekmeğine mani olmakta, ö-
tede beride istedikleri gibi çalışabilmekteydi. Bun-
ların çalışmalarını temin edebilmek için bazı mü-
esseselerin de bulundukları vasıftan bir başka vas-
fa bürünmeye uğraştıkları görülmüyordu.

Haber aldığımız göre İstanbul zabıtası bu gibi
müesseseleri tespit etmiş ve burada çalıştırılan ec-
nebi artistlere çalışmamıyacaklarını ve müessese sa-
hiplerine de müesseseleri üzerinde asılı duran "lo-
kanta," kelimesini silerek hakiki vasıflarile çalış-
maları lüzumunu bildirmiştir.

Malûm olduğu üzere, bu kabil müesseselerin ba-
sında barlar gelmektedir. Had'ızatında bar olduk-
ları ve barların tabi olduğu hükümlere göre çalış-
maları icap ettiği halde bu müesseseler kendilerine
bir de lokanta süsü vermekte ve ecnebi küçük sa-
nat erbabını çalıştırabilmekteydiler.

Küçük sanatlar kanununun tatbikine engel ola-
bilmek için kullanılan bu perdeler kaldırılınca bu
müesseseler hakiki vasıfları' ortaya çıkacaklar ve
çatıları altında sınırdırdıkları yabancı artistleri
çalıştırmaz olacaklardır.

Haber aldığımız göre, hiçbir ecnebi (artist!)
1 mayıs 940 tarihinden itibaren bu kabil yerlerde
artık çalışmamıyacak ve binnetice memleketimizi
terketmek mecburiyetinde kalacaktır.

Bu yüzden bir mayısa kadar şehrimizi terkeditip
çıkacakların adedi şüphe yok ki mühim bir yekûn
tutacaktır.

Bu resim, İngiliz kıtalarını Norveç çıkararak
nakliye gemilerinden birinde çekilmiştir

Harp ve Bulgarlar

Bulgar hariciye Nazırı diyor ki :
"Komşularımızla iyi münasebet-
lerimizi bozacak bir harekette
bulunmak niyetinde değiliz.,

Paris, 28 (Radyo, saat 17) —

Belgaraddan bildiriliyor:
"Politika," gazetesi Bulgar ha-
riciye nazırı Popofla yaptığı bir
mülakatı neşretmektedir. Bulgar
hariciye nazırı mülakatında ez-
cümle şöyle demiştir:

"Harp devam ettiği müddetçe
komşularımızla aramızdaki sulh
ve iyi münasebatı bozacak bir ha-
rekette bulunmak niyetinde de-
ğil.,

liz. Bu harpte tamamen bitaraf
kalmak ve komşularımızla mevcut
olan dostluk münasebatını devam
ettirmek gayemizdir.

"Diğer taraftan, Yugoslavyanın
Rusya ile ticari bir anlaşma için
müzakerelere girişmiş olması ta-
rafımızdan memnuniyetle karşı-
lanmıştır. Biz Bulgar ve Yugos-
lavlar birbirimizle daima dost
kalmaya karar vermiş bulunuyo-
ruz.,

Neticeler ikinci
sayfadadır

Spor!

Millî kümenin dördüncü haftasında
2ci gün karşılaşmaları

Istanbulda:
Galatasaray: 5 Gençlerbirliği: 0
Fenerbahçe: 3 Muhafızgücü: 1

İzmirde:
Altınordu: 3 Vefa: 2
Beşiktaş: 1 Altay: 1

Istanbulda:
Galatasaray - G. birliği: 5-0
Bugün Fenerbahçe stadında 10.000 ni aşan bir seyirci kalabalığı önünde millî küme maçlarına Galatasaray - Gençlerbirliği, Fenerbahçe - Muhafızgücü takımları arasında devam edildi.

Günün ilk müsabakası Galatasarayla Gençlerbirliği arasında idi. Ankarada rakibini penaltıdan yaptığı bir golle yenen Galatasaraylıların Gençlerbirliği karşısında bugün ne yapacağı merakla bekleniyordu.

Sarı - Kırmızılar bu müsabakada yaptıkları 5 golle ve su götürmez bir farkla birincisinin revası mahiyetinde olan müsabakayı 5-0 kazandılar.

Maçın tafsili:
Hakem Ahmet Ademin idaresinde başlayan oyunun ilk devresinde Galatasaray Salâhaddin ve Gün düz vasıtasıyla yaptığı 3 golle devreyi 3-0 galip bitirince, Gençlerbirliğinin mağlubiyetten kurtulmaya çağrı belli oldu. Galatasarayın bu devre çok üstün ve hakim oyunuyla elde ettiği bu dereceyi ikinci devrede devam ettirmeye uğraşacağı şüphesizdi. Bununla beraber Gençlerbirliğinin de bir şey yapmaya çalışacağı bekleniyordu.

Fakat ikinci devre Galatasaray gündüz vasıtasıyla iki gol daha yaparak neticeyi beşe çıkarmış, G. Birliği muhacimleri, çok güzel oynayan Galatasarayın haf ve müdafa hatları karşısında bir gol bile yapamadan müsabakadan 5-0 gibi çok açık bir mağlubiyetle ayrıldı.

Fenerbahçe - M. gücü: 3 — 1
Günün ikinci müsabakası Fenerbahçe Muhafızgücü arasında cereyan etti. Dün Galatasaray karşısında 4 — 0 gibi farklı bir mağlubiyete uğrayan Muhafızın bugün Fenerbahçe karşısında alacağı netice merakla bekleniyordu.

Hakem Nuri Bosutan idaresinde oynanan Muhafızgücü başladı. İlk anlarda her iki takımda da, çok süratli bir oyuna şahit oluyorduk. Bu anlarda Muhafızgücü nispeten hakim bir oyun tutturmuş vaziyette devam ediyor.

Oyun bu şekilde devam ederken, 10 uncu dakikada Muhafızgücü sol açığı Turgut, çok güzel bir gütle Cihadın planjonuna rağmen ilk golü Fener ağırlama takırdı.

Derhal toparlanan Fener, soldan hücum teşebbüsüne girişiyor, nihayet 15 inci dakikada Rebilden güzel bir pas alan Melih, seri bir hücumla bütün Muhafız müdafielerini atlattıktan sonra sağ zaviyeye çektiği yerden bir gütle Fenerin ilk ve beraberlik golünü yaptı.

1 — 1 berabere vaziyete girince oyun bütünlüğü seri bir şekilde döktüldü. Fakat hiçbir tarafta katı hakimiyet yok. Oyun mütevazı.

30 uncu dakikaya kadar, bu şekilde devam eden oyunda iki taraf da birçok sayı fırsatları kaçırdılar.

34 üncü dakikada yine Melih, seri bir hücumda, yine Muhafız müdafielerini atlattıktan takımdan 2 inci golünü yaptı.

Bu golden sonra Muhafızlar tekrar beraberliği temin uğrunda çok çalıştılar da Fener haf tuttu ve müdafa rakiplerine gol fırsatı vermedi. Ve birinci devre 2 — 1 Fenerbahçenin galibiyeti ile neticelendi.

İkinci devrede Muhafızlar her ne kadar beraberlik teminine uğraşırlarsa da Fenerbahçe 15 inci dakikada Naci vastasıyla bir gol daha yaparak müsabakayı 3 — 1 kazandılar.

İzmirde:
Beşiktaş Vefa yine mağlup.

İzmir, (Hususi muhabirimizden telefonla) — Millî küme maçlarına bugün İzmirde Vefa - Altınordu ve Beşiktaş - Altay takımları arasında devam edildi. Günün ilk müsabakası Vefa ile Altınordu arasında idi.

Çok çetin ve heyecanlı geçen bu müsabakada Altınordu rakibini 3 — 2 yenmeğe muvaffak oldu. Günün ikinci müsabakası Beşiktaş - Altay takımları arasında cereyan etti ve bu maç İzmirde haf tam en heyecanlı karşılaşması, ni teşkil etti.

Baştanbaga canlı geçen bu müsabakada Beşiktaşlılar müsabakayı ancak 1—1 berabere bitirdi.

Bu haftaki maçlara bir bakış

Şehrimizde Galatasaray ve Fenerbahçe takımlarıyla karşılaşan Ankaralı takımları, her iki rakibi karşısında da müsabakalarını katı neticelerle kaybettiler.

Fenerbahçe iki müsabakayı 3-1 kazandı. Galatasaray ise, yaptığı iki müsabakada Ankaralılardan hiç gol yemeden 9 gol attı.

Bu vaziyete göre Ankaralıları yaptıkları 2 gole mukabil tam 15 gol yemiş olarak şehrimizden ayrılacaklar.

İstanbul takımları lehine pek mühim bir fark.. İzmirde Beşiktaş iki maçını da kazandı: İlk gün Altınorduyu 3-2 bugün de Altay 1-0 yenerek.

Halbuki, millî küme başlarından beri iyi bir manzara arz etmeyen Beşiktaşın İzmirde muvaffak olabileceğini şüpheli görüyorduk. Buna mukabil Vefanın iyi derecelere döndüğünü zannedenler de alandılar. Vefa her iki müsabakayı da kaybetti.

İstanbul takımları İzmirden 7 gol atmış buna mukabil 7 gol yemiş olarak dönyorlar.

Buna da bakarak şehrimizde bu iki takımla İzmirli taraftar arasında çok az bir farkın mevcudiyetine mi inanmak lazımdır dersiniz?

Serbest güreşler

İlk müsabaka: Celâl Mehmet arasında. Celâl 3 dakikada tuşla galip.

İkinci müsabaka: Ali Ahmet Ömer arasında: Ömer yorularak minderi terketti.

Üçüncü müsabakada Mustafa ile Hüseyin berabere kaldılar.

Dördüncü: Hamdi ve Kasım Taşarı. Taşarı yirmi ikinci dakikada tuşla galip.

Beşinci: Manisalı Halid ile Leh Villmar berabere kaldılar.

Son güreş: Tekirdağlı Hüseyinle Kara Ali arasında. Kara Ali tuşla mağlup olunca minderi terketti. Hakem heyeti tuşu saymadı. Tekirdağlı Hüseyin de Kara Ali sahadan çekildiği için hükmen galip ilân edildi.

DEN SONRA GELEN Haberler

Isveç, Ribentropun nutkunu nasıl karşıladı

Isveç hükümeti, bitaraflik siyasetini her istikamette aynı azimle tatbik etmeğe karar verdi

Stokholm, 28 (A.A.) — İsveç radyosu dün akşamki negriyatında şöyle demiştir:
"İsveçin bitaraflik taahhütlerine ciddiyetle sadık kaldığına dair von Ribentrop tarafından yapılan beyanat Stokholmda hayret u. yandırmıştır. Bu beyanat tabii olan bir vaziyetin müahadesinden ibaret telâkki edilmektedir. Bununla beraber siyasi İsveç mahfillerinde von Ribentropun bu noktaya işaret etmiş olması memnuniyet uyandırmıştır."

İsveç hükümeti bitaraflik siyasetini her istikamette aynı azimle tatbik etmeye karar vermiştir.
İsveç radyosu bundan sonra İsveçin müdafa teşkilâtını ileri götürmek hususundaki faaliyetine devam edeceğine dair bazı haberler negretmiştir.
İsveç siyasi partilerini birleştirecek olan bir mayıs genlikleri bütün millet, memleketin sulhpervane münasebetlerinin ihlali teşebbüslerini mütefiklik tabii ettiğini isbat edecektir."

Yüksek harp meclisinde verilen kararlar

Londra, 28 (A.A.) — İyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre, 27 nisanı toplanan yüksek mütefikler meclisinin müzakere, leri esnasında bilhassa Norveçteki vaziyet tetkik edilmiştir. Norveç cephesinin bazı noktalarında son iki gün zarfında kaydedilen muvaffakiyetliliklerin sebebi, meclise araştırılmıştır. Bilhassa "Dom. baas," m cenebunda (Oester) vadisi uzunluğunda gayri kâfi olan Norveç kuvvetleri Alman kuvvetlerinin Trondheim doğru geçmesine mani olamamışlardır.

Aynı mahfillerde beyan edildiğine göre, mütefikler mümkün olduğu kadar süratle Norveç asker ihraç etmektedirler. Asıl mesele avcı tayyareleri meselesidir. Çünkü Almanlar bombardman tayyareleri sayesinde taarruzlarında bir üstünlük temin etmektedirler. Avcı tayyareleri, Alman bombardman tayyarelerinin faaliyeti, ne mani olmaya çalışacaklardır.

İngiliz mahfillerinde hakim olan kanaate göre, avcı tayyarelerinin Norveçte bulundurulması meselesi de yüksek mecliste görüşülmüş ve Norveç yapılan sevkıyatın bilhassa malmaze sevkıyatı, nın tacili için tedbirler alınmıştır. Meclis Norveçin muhtelif noktalarında mütefiklerin hareketini tanzim meselesi hakkında da kararlar ittihas etmiştir. Asıl meselelerin mütefiklerin Norveç ayak basmaları olmaları olduğu ve mahallî muvaffakiyetliliklere rağmen basılan harekâta nihai zaferden emin olarak devam edileceği aynı mahfillerde ilâve edilmektedir.

Kitap severler kurumu

Ankara, 28 (A.A.) — Haber verildiğine göre Adliye Vekili Fethi Okyarın himayesinde teşekkül etmiş olan kitap severler kurumu heyeti umumiyesi dünkü toplantısında Halkevine iltihak etmeğe karar vermiştir. 1939 ilktegrinde teşekkül etmiş olan kurum bugüne kadar devam eden mesai devresi zarfında Ziya Gökalpın "Türkçülüğün esasları" ve Ahmet Hikmetin "Çağ ıyanları" adlı eserlerini basmış ve yaymıştır.

Berlin radyosunun bir yalanı daha

Kudüs, 28 (A.A.) — Filistin makamlarının Nedi Musada "mevlûdü nebevi" nin tesidini menetlikleri hakkında Berlin radyosu tarafından negredilen yalanların tersine olarak Ömer camiiinde büyük mevlût okunmuş ve Elaskar camiiinde okunan mevlût de radyo ile negredilmiştir.

Beyoğlu halkevinin Kır koşusu

Beyoğlu Halkevinin 6.000 metre üzerinden tertip ettiği kır koşusu bugün yapılmıştır. Alınan neticeler şunlardır: Birinci Kalespordan Takfor derece 20,35 İkinci Kalespordan Yorgo derece 20,53 Üçüncü Muzaffer Beyoğlu Halkevi 21,10

Basketbol maçları

Basketbol maçlarına bugün Beyoğlu Halkevi salonunda devam edildi. Kurtuluş ve Beyoğlu spor birinci takımları arasında yapılan ilk müsabakada Kurtuluş yetmiş dokuz karşı 19 la galip geldi.

Galatasaray - Kartal takımları arasındaki ikinci müsabakada Galatasaray 49 a karşı 34 le müsabakayı kazandı.

Feci bir kaza Bir tayyare nehre gömüldü 3 kişi öldü

Newyork, 28 (A.A.) — Manhasset körfezinde vukubulan bir kaza neticesinde üç tayyareci ölmüştür. Tayyarenin kontrolünü kaybeden pilot dikine inmeğe mecbur kalmış ve nehrin sularına batmıştır. Kazanın sebebi meçhuldür.

Hamiyet Yüceses ve Naşit Özcanın iştirakile müsamere

Çocuk esirgeme kurumu Alemdar mahiyesi, hasılatı anaı babası işe gittiği için sefil kalan veya onların çalışmama engel olan yavruları barındırmak için açılması mukarrer "çocuk bakım evi," menfaatine 30 nisan 940 salı akşamı saat 9 da Çemberlitaş sinemasında bir müsamere tertip etmiştir. Hamiyet Yüceses ve Naşit Özcan gibi sanatçıların iştiraklerini temin suretile programın mükemmeliyetine itina eden kurum, ayrıca gençler tarafından millî oyunlar, gariklar takdimini ve film göstermeyi de programma eklemiştir. Fiyatların mutedil tutulmasına bilhassa dikkat edilmiştir. Biletler Çemberlitaş sineması gişesinde de satılmaktadır.

Yeni ekmek çeşnisi yarın tatbik edilecek

Belediye İktisat müdürlüğü yeni ekmek çeşnisi'nin daimi enolümene vermiş, enolümene bunu kabul etmiştir. Yeni çeşni bugünden ilân edilecek ve yarından itibaren ekmekler yüzde yirmi beşten yüzde otuza kadar sert buğdayla öğüdülmüş un karıştırılarak yapılacaktır.

Yeni çeşni ekmekler şimdikiye nazaran biraz daha sarımtırak olacaktır.

OSLO HAVA MEYDANI BOMBALANDI

Stokholm, 28 (A.A.) — İngiliz tayyareleri Oslo hava meydanını şiddetli bombardman ederek tahrip etmişlerdir. Birçok Alman tayyareleri hasara uğramış, bazı tayyareler de ağaçlara çarparak hizmet haricine çıkarılmışlardır.

Alman kumandanları hava meydanını genişletmek ve Skeje, Berzfiord ve Fredikstad mntakalarında yeni hava meydanları tesis için Oslonun bütün belediye amelesini seferber etmişlerdir.

Norveçteki Alman komiseri işe vaziyetinin Norveçte pek vahim olduğunu beyan etmiştir.

NORVEÇTE ÜÇ CEPHE TEŞEKKÜL ETTİ

Stokholm, 28 (A.A.) — Mütefiklerin Norveçteki muvaffakiyetleri, geniş miyasta yapılacak birçok hareketlerin mukaddimesini teşkil etmektedir. Norveçte faaliyet bir plân dairesinde cereyan ederken mütefik hava kuvvetlerinin ve harp gemilerinin himayesinde karaya yeni kıtalar ihraç edilmektedir.

Halen Norveçte üç cephe teşekül etmektedir. Şimal Narvik cephesinde Alman kıtaları muhasara edilmiştir. Bunlara yiyecek ve silâh göndermek imkân kalmamıştır. Buna mukabil mütefik pi

Kuleli Askeri Lisesini bitirenler Bugün merasimle diplomalarnı aldılar

Kuleli askeri lisesini bitiren 500 talebenin harbiyeye uğurlanması münasebetile bugün saat 15 de Çengelköyündeki mektep binasında büyük merasim yapılmış, mektebi iyi derece ile bitirenlere mülkâfatlar tevzi edilmiştir.

Merasimde, vali Lütfi Kırdar, İstanbul kumandanı general İshak Avni ve kalabalık bir davetli kütlesi hazır bulunmuştur.

Vali ve İstanbul kumandanı mektep avlusunda dizilen talebeleri teftiş etmişler ve bunu müteakip okul direktörü kurmay albay Ekrem Atasol bir nutuk söyleyerek merasimi açmıştır.

Mektep müdürü nutkunda mezun talebeleri tebrik etmiş, buna mezun talebelerden biri cevap vermiştir.

Bundan sonra İstanbul kumandanı mektebin birinci, ikinci ve üçüncüsüne mülkâfatlar tevzi etmiştir. Birinciye bir altın saat, ikinciye bir gümüş saat, üçüncüye de bir kol saati verilmiştir.

Bundan sonra talebeler bir geçit resmi ile, muhtelif spor gösterileri ve müsabakaları yapmışlardır. Daha sonra davetliler büfedeye izaz edilmişler ve askeri liselerin kara ve deniz sporlarına ait bir film gösterildikten sonra merasime nihayet verilmiştir.

Bir italyan muganniyesi öldü

Milano, 28 (A.A.) — Meşhur İtalyan Muganniyesi Luiza Tetrassini ölmüştür.

yade kıtalarının faaliyetine do nanna da iştirak etmektedir.

Merkez iki mntakaya ayrılmıştır. En karışık ve mühim harekât Namsos mntakası ve Trondhaim fiyorduna mntakasında yapılmaktadır. Burada mütefikler Almanlarla irtibatı temin etmişlerdir. Bu sonuncu mntakada mütefikler Namsos ile Trondhaim arasında Stenjaere kadar ilerlemişlerdir.

23 nisanı Alman hava kuvvetleri bu şehri tahrip etmişlerdir.

Mütefikler şimal ve şark istikametine tahavvüs etmektedir. 24 nisanı karaya çıkan Alman kuvvetleri bu şehri zaptetmişlerdir.

Cenup mntakasında Lillehammer mütefiklerin kontrolü altındadır. Mütefikler Almanların iddialarına rağmen cenuba doğru ilerlemektedirler. Bu teşebbüsün muvaffakiyeti iki tarafın buraya getireceği takviye kıtaatına bağlıdır.

Havas ajansının muhabiri Alman kumandanlığının mütefiklerin kontrolüne rağmen Oslo fiyorduna iki vapur Alman askeri çıkarmağa muvaffak olduğunu hatırlatmaktadır. Bu vapurlar kullandılmayan hatlardan geçmek suretile Osloya gelebilmişlerdir.

Bir deniz motörü kazaya uğradı

Makinist ağır surette yaralanarak hastaneye kaldırıldı

Bugün Beşiktaş önlerinde bir deniz kazası olmuş, bu civardan geçmekte olan İzmir motörünün birdenbire eksöz borusu patlamıştır. O sırada makinede bulunan makinist Nuri muhtelif yerlerine isabet eden demir parçalarile ağır surette yaralanmıştır. Nuri baygın bir halde Beyoğlu hastahanesine kaldırılmış, hasta sebebini araştırılmasına başlanmıştır.

Motörün makine dairesi tamamen parçalanmış, fakat tek neye birşey olmamıştır.

Yugoslav maliye nazırı Atınada

Atina, 28 (A.A.) — Yugoslav maliye nazırı "Chutay" Atinaya gelmiştir. Mumaileyhin bu seyahati hususi mahiyettedir.

Bir italyan Nazırı Macaristana gidiyor

Budapeşte, 28 (A.A.) — Ticaret nazırı Vargasın daveti üzerine İtalyan münakalat nazırı Vem Turi yarın Budapeşteye gelecek birkaç gün kalacaktır. Nazıra biriciye nezareti şube müdürlerinden Ginnini refakat edecektir.

KADARGELEN Haberler

Müttefikler Norveçe takviye kitaları yolladı

BİR KAC SATIPLA HADİSELER

Danilae:

* Askeri mahkeme tarafından muhakeme edilmek üzere merkez kumandanlığına teslim edilen Sırrı Belloğlu hakkında adliyece de ta. kibata girilmiştir. Maznun bugünlerde adliyece getirilerek sor. gu hâkimliğinde isticab edilecek ve tekrar merkez kumandanlığına götürülecektir.

* Hükümetçe satın alınan Bomonti fabrikasındaki yeni imalâtın ilk partisinin mayısın ilk haftasından itibaren piyasaya çıkartılması kararlaştırılmıştır.

Bomonti şirketinden 400 bin l. ra bedel mukabilinde alman fabrika ve depoların sayısı 11 dir. İhtisatlar idaresinin hesaplarına göre, yalnız Bomonti bira fabrika. nın bir senelik ihtisalatı mü. bayaa bedelini tamamen karşıla. mağa ve amorti etmeğe kâfi ge. lecektir.

Burada yapılacak biralara "An. kara birası", yaftası yapışacaktır. * Birkaç ay evvel Uzunçarşıda komşusu Zeyneli öldüren Sarıç. Ö. mer Müstak dñ ikinci aşırcaza mahkemesi tarafından 6 sene mü. detle hapis cezasına mahkûm e. dilmiştir.

Ömer Müstak Zeyneli, alacağı olan 65 kuruşu istemesi yüzünden çıkan kavgaya sonunda öldürmüştü. * Britiş konsil tarafından Londraya davet edilen matbuat heyeti mayıs ayının birinci haftasında hareket e. dektir. Heyet Asım Us, Şükrü Esmer, Fahi Rıfık, Necmettin Sadak, İlse. yin Cahit, Yunus Nadi, Şevket Bil. gin, Adnan Nevzat Gülen, Ajans umum müdürü Muvaffak, Başvekâ. let matbuat bürosu umumî kâlibi Se. him Rauf, Samsun mebusu Amirâl Fahri ve Naci Tmazdan müteşekkil. dir.

* İsparta geker tüccarlarından Osman Çaprı, Hilmi Dolmacı, Mehmet Tığdemir, ellerindeki se. kerlerin beyanamesini vermedik. leri için, görülen muhakemeleri neticesinde para cezası ve sür. güne teziye olunmuşlardır.

* Ermeni mütevellî heyetinden, pek uzun bir dava neticesi bele. diyece geçen Taksimle Harbiye arasındaki Sürp Agop mezarlığı arsanın parça parça satışına Son. baharda başlanacaktır. Arsayı kymetlendirmek ve satışını kolay. laştırmak maksadile bu yerin or. tasından Harbiye caddesine mu. vazı asfalt bir yol yapılması ka. rarlaştırılmıştır. Sürp Agop me. zarlığını belediyece bir milyon lıra getireceği tahmin olunmakta. dir.

* Elektrik işletme idaresi, şehri. mize cereyan veren kablo tesisa. tını mmtaka mevkiinde geçire. rek ıslah ve takviye etmeğe ka. rar vermiştir.

Bu maksatla bugün Çağaloğlu mmtakasından saat 13-15 ten iti. barem 16 ya kadar cereyan kesil. erek ıslah eden fenni ameliyat ya. pılacaktır.

Bunu müteakip diğer mmtaka. lar da aynı şekilde ıslahata de. vâm edilecektir.

* Şehrimizin elektrik sarfiyatı günde 35-000 kilovat tutmaktadır. Sinahtarğa fabrikasına konulan bu tesisatla ihtisalat günde 70 bin kilovata çıkarılabileceğinden müteakip fabrikamız daha ziyade ge. niyetmesine lüzum görülmüyor.

* Bu sabah İstanbul vilâyeti dâhilindeki ilk mektep çocukları. nın sayımı yapılmıştır. Netice bir kaç güne kadar ilân edilecektir.

* Vali Lâtfi Kırdar dün kapalı carada teftişte bulunmuştur. Çar. sı ödenberi esnafın şikâyet mev. zını olduğu için esnaf bu ziyare. te birçok şeyler ümit etmektedir.

Netekim vali ayrılan elli bin lıra. lık tahsisatla tamirat için bir an. evvel başlamasını eminhendilere emretmiştir.

* Vali müteakibin Eminönü Hal. kevine bağlı olarak inşa edilen ayvır salonu binasını gezmiştir.

* Vali müteakibin Eminönü Hal. kevine bağlı olarak inşa edilen ayvır salonu binasını gezmiştir.

* Vali müteakibin Eminönü Hal. kevine bağlı olarak inşa edilen ayvır salonu binasını gezmiştir.

* Vali müteakibin Eminönü Hal. kevine bağlı olarak inşa edilen ayvır salonu binasını gezmiştir.

* Vali müteakibin Eminönü Hal. kevine bağlı olarak inşa edilen ayvır salonu binasını gezmiştir.

* Vali müteakibin Eminönü Hal. kevine bağlı olarak inşa edilen ayvır salonu binasını gezmiştir.

Kıtaların beraberinde bom- bardıman tayyareleri ve ağır toplar bulunuyor

Kvam mintakasında Almanlar ağır zayıatla püskürtüldü

Londra, 28 — Deniz hâkimi. yetini ellerinde bulundurmaların. dan istifade etmekte olan müt. tefikler Norveçe mütemadiyen takviye kitaları ihraç etmektedir ler.

Müttefikler aynı zamanda Nor. veçe ağır toplar, dağ topları, tayyare dafi topları ve mühim miktarda bombardıman ve avcı tayyareleri de çıkarmış bulun. maktadırlar.

Son gelen haberlere göre, Trondheymdeki garnizonların kurtarmak maksadile şimalde doğru ilerlemeğe çalışan Alman. lara müttefikler gittikçe kuvvet bulan bir mukavemet göstermek. tedirler.

RESMİ TEBLİĞ

İngiliz harbiye nezareti Nor. veçteki harp hareketi hakkında dün şu tebliği neşretmiştir:

"Steninkjaer mmtakasında, vaziyet değişmemiş olarak kalmaktadır. Keşif kollarımız, birkaç düşman ne. fari esir almıştır.

Gudbrandsdal vadisinde, Kvamda müttefik kuvvetlere karşı düşmanın yaptığı ciddi hücum püskürtülmüş. tır. Düşman, büyük zayıatla uğra. tımıştır. Düşman, bu mmtakada taz. yildini devam ettirmektedir. Almanlar mmtakale hatlarına ve müttefik üsle. rine karşı hava faaliyetine devam et. mektedir.

Narvik mmtakasında kayda geyan bir şey yoktur."

İNGİLİZ AJANSININ VERDİĞİ MALUMAT

Diğer taraftan İngiliz Röyter ajan. sı Londradaki salâhiyetli makamlar. dan şu malûmatı almıştır:

"Namsos cephesinde devriyeler ara. sında getin muharebeler vukubulmuş ve düşmandan bir miktar esir al. mıştır.

* Dombaa bölgesinde, düşman dün Dombaa'nın doğu - cenubundaki demir yolu üzerinde kâin Kvam yakmında müfrezelerimize taarruz etmiş ve gid. detil bir muharebeden sonra düşman ağır zayıat vererek çekilmeğe me. cbur olmuştur.

Almanlar müteakibin kitalarımız üzerine giddetli topçu ateşi açmışlar. dır. İngilizler bunun üzerine daha az hedef teşkil eden mevzilere çekilmeğe me. cbur kalmışlardır.

Bergen bölgesinde Norveç kitaları Almanların Voosa doğru ilerlemesini dırdırmışlardır. Bununla beraber Al. manlar Bergen demiryolu boyunca il. lerlemektedirler. Almanlar bundan başka Handangere de kıtaat çıkarmış. lar ve bu kıtaat vadide ilerlemek. tedir.

Norveçlilerin Bergalin 160 kilometre kadar garıkmadık Nes civarında mu.

havemet etmekte oldukları, bununla beraber Almanların Nesin 80 kilome. tre batı - cenubunda kâin Tiry koyu. na giden demiryolu üzerinde Nes istik. metinde ilerlemekte oldukları bildi. riliyor."

FRANSIZ AJANSININ VERDİĞİ MALOMAT

Paris, 28 — Norveç muhare. beleri etrafında Fransız Havas ajansı şu malûmatı vermektedir:

"Trondheym'in 50 kilometre cenubunda kâin demiryolu mer. kezi ve göselerin iltisak noktası olan Stören bölgesinde vaziyet kararsız olmakla berdevamdır.

Burada müttefik müfrezeleri le Trondheymden gelen Alman kitaları arasında müsademeler vukuu bildirilmektedir.

Almanlar Österdal vadisi bo. yunca Röröse kadar, Gudbrands. dal vadisi boyunca da Gulsveke kadar ilerlemişlerdir. Bununla beraber Röröse gelen Alman kı. taatının bir motörli kıta ehem. miyetini tecavüz etmediği bildiril. mektedir."

GAZETELERİN MÜTALEALARI

Fransız gazeteleri de Norveç harbi hakkında mühim mütelea. lar kaydediyorlar.

Epogue gazetesinde Kerilis, harbin bu akla gelmeyen ve va. him devresinde, halkın sabır göstermesini ve her gün bir za. fer bülteni beklememesini iste. mektedir.

Kerilis, diyor ki: Büttü. Nor. veçin, birden düşman eline ge. mesine remak kaldığı gözönü. getirilerek, şimdiye kadar elde edilen neticelerin umulmaz şeyler olduğunu takdir ederiz. Fakat, eğer müttefikler Trondheym'i ig. al ve bu şimal Selanigini mu. hafaza ile iktifa edip İsveçle muvasalayı temin etseler gene Alman hezimetinden bahsedile. bilir."

Müttefikler Amerika ile anlaşılar

Londra, 27 (A.A.) — Stefani harbin iktisadî meseleleri hak. kında İngiltere, Fransa ve A. merika hükümetlerinin mümse. sileri arasında cereyan eden müzakere'ler aşağıdaki başhca iki nokta etrafında bir anlaşmaya münceir olmuştur:

1 — Bazı maddelerin ve bilhas. sa yedek parçaların Almanyadan Amerikaya ihracına müttefikler muvafakat etmişlerdir.

2 — Müttefiklerle Amerikanın noktânazarları arasında müte. kabil bir anlaşmaya varılmıştır.

Londra, 28 — Alman hariciye nazırı Von Ribentropun dünkü beyanatında hakikatleri tahrif etmesi, Nazi propaganda usülle. rini pek iyi bilen Londra ve Pa. riste hayret uyandırmamıştır. Alman nazırının iddiaları baş. tan başa uydurma olduğu bildiri. liyor. Diğer taraftan nazırın be. yanatında Danimarkanın istila. sını haklı göstermeğe çalışması sayıları dikkat görülmüyor. Dani. marka Von Ribentrop tarafın. dan bahsedilmeğe bile lâyık gö. rülmemiştir.

İngiliz hava nazırı dün gece söylediği bir nutukta Alman na. zırının iddialarını çürütmüştür.

Ribentrop'un vesikaları

İngiliz hava nazırına göre uydurmadır!

Londra, 28 — Alman hariciye nazırı Von Ribentropun dünkü beyanatında hakikatleri tahrif etmesi, Nazi propaganda usülle. rini pek iyi bilen Londra ve Pa. riste hayret uyandırmamıştır. Alman nazırının iddiaları baş. tan başa uydurma olduğu bildiri. liyor. Diğer taraftan nazırın be. yanatında Danimarkanın istila. sını haklı göstermeğe çalışması sayıları dikkat görülmüyor. Dani. marka Von Ribentrop tarafın. dan bahsedilmeğe bile lâyık gö. rülmemiştir.

Müttefiklerin yük. sek harp konseyi

Başvekillerin ve kumandanların iştirakile Londrada toplandı

Londra, 27 (A.A.) — İngiliz başvekkâlet binasında toplanan yüksek harp konseyinin iştirak. nı müteakip, bu akşam aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

"Yüksek harp konseyi, bugün Londrada dokuzuncu iştima. nı akdetmiştir.

Bu konsey iştimaında, Fransa. yı başvekil ve hariciye nazırı Reyno ile Campinchi ve Lorent Eynac temsil eylemiş ve bu mü. messillere Fransanın Londra büyük elçisi Corbin, general Ga. melin, amiral Darlan ve general Villemen refakat eylemiştir.

İngiltereyi, Çemberlayn, Hali. faks, Çörcil, Stanley, Hore tem. sil etmiş ve kendilerine Sir A. leksandr Cadogan, Sir Cyril Neval, amiral Dudley Pound, Sir Edmund Ironside refakat ey. lemştir.

Müzakerelere aynı zamanda Norveç ve Polonya hükümetleri. nin Londradaki mümessilleri de iştirak eylemiştir.

Bu hafta başında Pariste vu. kuagelen iştima devamını teş. kil eden bu toplantı, bugün sa. at 14,30 da İngiliz başvekkâlet dairesinde yapılmıştır.

Kısa bir toplantıda, konsey, l. p vaziyetinin doğurduğu bir çok meseleleri ittifaikle hallet. miştir. Konsey, yakın bir istik. balde, çıkabilecek muhtelif me. seleleri de tetkik eylemiş ve bu meselelere karşı koymak için ta. savvur edilen tedbirlerden kay. dımalûmat etmiştir."

italyada halk bitaraf gazete arıyor

Roma, 27 (A.A.) — Havas a. jansı bildiriyor:

İtalyanın okuyucusu en fazla gazetelerinden biri olan "Osser. Vatore Romano", gazetesinin, baskı sayısı günden güne artmak. ta ve bu hâdise Faşist mahafili. ni hoşnutsuzluğa sevkettek. tedir.

Bu mahfiller papalık makamı. nın organı olan mezkûr gazete. ye hücum ederek, yalnız İtalyan ve Alman kaynaklarından gelen haberleri değil, Fransız ve İngi. liz membalarından aldığı haber. leri de neşrettiklerinden dolayı muahazede bulunmaktadırlar.

(Bu gazete Papalık makamı. nın gazetesidir. Satışı 25 bin i. ken harpten sonra beş yüz bin nüshaya kadar yükselmiştir.)

Secme fıkralar

Sağır duymaz uydurur

Sağır adamın biri hastanede, hasta olan bir arkadaşına gider. Yolda giderken başka bir arkada. sma rast gelir.

— Yahı, der, ben falanı ziyare. te gidiyorum. Fakat nasıl anla. sacağız Malûm ya, kulakların iş. gitmez. Nasıl konuşabiliriz?

— Canım ondan kolay ne var? Hastaya sorarsın! "Nasılsm? İyi misin?", diye. O da tabii "Eh iyi. yim!, diyecektir. " Ne ilâçlar al. yıyorsun? Hangi doktor bakıyor?," gibi suallerin cevaplarına karşılık verir ve şifalar temenni edip çı. karsm.

Sağır hastaya gider:

— Nasılsm ya hu, iyi misin?

— Çok fenayım.

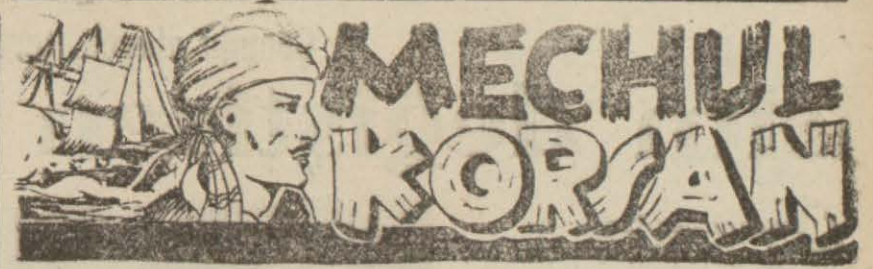
— Oh, oh, oh., Ne ilâçlar içiyor.

— Zehir içiyorum, zehir!.,

— Şifadır, şifa! Hangi doktor bakıyor?

— Bugünlerde Azrail bakıyor.

— Üstat doktordur, der ve çı. kar.

No.94

Yazan: Orhan Rahmî Gökçe

Mehlika, ona bütün yüreğini ebediyete kadar vermişti. Şimdi, şu dakikadaki hali bunu sarahat. le gösteriyordu. Demek ki, o vahimeler hep nafileydi.. Kendi kendine:

— Senin aptal tarafların da var mış Doğan dedi- bu hakikati anlıyamamış, boşuna üzülmiş, durmuşsun.

Dorota güldü:

— A dedi- Türkçe de öğrenmişsin..

— Evet..

— Kocanın ismi?..

— Doğan!..

— Ailesi..

— Onu söyleyemem Dorota. Değil mi Doğan, söyleyemeyiz değil mi?

Doğan bir reverans yaptı:

— Prensesin müsaadelerile bu kısma cevap vereyim.

Dorota çok nazik davrandı:

— Zaten buna hacet yok.. de. di.. insanın asaleti çehresinden ve hareketlerinden belli oluyor.. Şim. di, beni dinlemekliğinizi rica ede. ceğim.

Kalacağımız müddetçe, burada benim misafirim olacaksınız. An. cak; fazla kalmamak şartile.. Çün. kü size şunu da söyleyeyim ki, Dü. ka, bu meseleyi hâlâ unutmamış. tır. Tahkikat hâlâ devam ediyor.. Saraym avlusunda ve içinde gizli yollar arıyor. Galiba, kendi şahsı. nın başına da bir iş gelmesinden korkuyor.

İrini, Mehlika, Doğan birbirine baktılar.

Dorota devam etti:

— Yoksa, sizi illebet yanımda görmek beni çok mesut edecekti.

Hepsi de koltuklara oturmuşlar. di. Doğan, etraftı tetkik ediyordu. Bu odada bir gecelik macerası var. dı.

Artık rahatla oturmuşlardı. Bi. raz sonra dilis bir hizmetçi kız gelmiş, ortada zengin bir masa kurmuştu. Dorota, tamamille sami. mi ve güvenilebilecek bir sîma ta. syıyordu. Hiçbirinin aklına, en kü. çük bir şüphe gelmiyordu.

Gece yarısına doğru, Mehlika, sandalla bir gezinti teklif etti.

— Her tarafını uzaktan ve ka. ranlıktla olsun görmek istiyorum. Çünkü burada fazla kalmaklığımız doğru değildir.

Dedi. Doğanın saadetına ve se. vincine payan yoktu.

Geceyi burada geçirdikleri gibi, ertesi gün akşama kadar orada kaldılar. Vakit şöyle böyle saat be. şi bulmuştu. Dorota da gelmişti. Fakat onda bir garip hal gözükü. yordu. İriniyi çağırır. Glizice ko. nustular. Sonra İrini geldi, telâzı. nı mümkün olduğu kadar gizliye. rek:

— Aksi bir tesadüf.. dedi.. Duka, gizli yol bulmuş galiba!.. Dorotaya böyle bir haber gelmiş, hemen buradan uzaklaşmaklığını. nı ve gemiye dönerek derhal Ven. edikten ayrılmaklığımızı söyle. yor.

Dorota:

— Evet.. dedi.. böyle lâzm.. Salonda oturuyorlardı. Doğan, Mehlikaya baktı:

— Sen ne dersin?

— Ben de aynı fikirdeyim Do..

gan. Mademki tehlike baş göster. miştir, gitmeliyiz.

Tam bu sırada, karşıkı koridor. da bir ayak sesi duyuldu. Hepsi birden sıçradılar. Doğan kılıcını çekti ve koridora doğru atıldı.

Koridorun kögesinden biri gö. zükmişti. Hep birden:

— Duka!

Diye bağrdılar.. Duka, sapsarı çehresi ile, yerinden fırlamış göz. leri ile, evvelâ büyük bir hayret i. çinde susa kaldı. Sonra, bir yaralı hayvan gibi:

— Siz.. diye bağrdı.. siz hepi. niz... Kiyara, İrini, Dorota ve.. Bu adam da..

Kılıcını hiddetle sıydırdı:

— Şu serseri korsan da.. Vaziyet çok nazik ve tehlikeli i. di. Kaçmak değil, kımıdamak im. kânı bile yoktu. Hepsi de susmuş. lardı.

Duka bile olduğu yerde sanki put gibi duruyordu.

Sonra derin derin, gırtlğından hırıltı çıkarır gibi tekrar başladı:

— Alçaklar... Nihayet, işte kar. sı karşıyız... Ve, bunun hesabı. nı çok feci şekilde ödeyeceksiniz..

Vaziyeti, en evvel kavrayan Do. gan olmuştı.. ve Dukanın bulmağa muvaffak olduğu gizli yoldan bu. raya kadar çıkıp geldiğini anla. mıştı.

Dorotadan şüphe edilemezdi.

Çığırtı en evvel atan, hattâ ba. yılmak derecesine gelen o olmu. ştu. Mehlika titriyerek ve yüzünü avuçlarının içinde saklayarak İri. nin arkasına çekilmişti.

Tesadüf, kendilerine müthiş bir oyun oynamıştı.

Doğan, Duka'ya doğru yürüdü:

— Muhterem Duka.. dedi.. kul. landığımız tabirler çok ağırdır. Dikkat ediniz, size karşı hürmet.. sizlik göstermek mecburiyetinde kalmıyayım mı?

Bu sözler, Dukaiya çileden çıkar. mağa kâfi gelmişti. Kudurmuş gi. bi benli:

— Sen!.. Sen bana, iltihatta bulunuyorsun ha?

Doğan müstehziyane gülümse. di:

— Ona ne şüphe, ona ne şüphe? Duka, Kiyaraya doğru yürümek istedi:

— Rezil mahlûk; görüyor mu.. sun, hep senin yüzünden oluyor bunlar?

Duka iki adım atar atmaz kar. sısında Doğanın kılıcını buldu, Doğan hiddetlenmişti. Keskin, ma. denî bir sesle:

— Bana bak.. dedi.. maskara herif, barsaklarını çıkarırım senin. Onun seninle hiçbir alakası kal. mamıştır. O, benim zevcemdir ve o şimdi, bir Müslüman kadımdır.

Duka sapsarı kesildi:

— Bana hakaret ha!.. Bana ha. karet ha!..

Doğan başını salladı:

— Ona ne şüphe! Ben, sana değil, ne hükümdarlara hakaret ederim. Lâkırdıyı kes, Duka!

Fakat Duka, bu sözler üzerine derhal geriye döndü ve koridorun kögesine doğru fırladı. Doğan, o. nun maksadını anlamıştı.

Duka, gizli yola girmek ve ora. dan adamlarını çağırarak istiyor. du.

(Devamı var)

DAHİLDE

Darüşşafaka'nın 67 nci yıldönümü kutlandı

Darüşşafakanın kuruluşunun 67 inci yıldönümünü kutlamak ü. zere bugün okulun Fatihteki bina. sında bir merasim yapılmıştır. Me. rasimde okulun eski ve yeni birçok mezuinlariyle maarif mensupları ha. zır bulunmuştur.

Darüşşafaka lisesinden yetisen. ler kurumunun hazırladığı pro. gram mucibince, merasime saat 11 de hep bir ağızdan söylenen istik. lâl marşıyla başlanmıştır. Müt. e. kiben okulun en eski mezuinu tara. findan Darüşşafakanın 67 yıllık kı. sa bir tarihçesi yapılmış, memleke. te bu irfan yuvasının yaptığı de. ğerli hizmetler tebarüz ettirilmi. ştir.

Okulun bu eski mezuunun söy. levine karşılık olmak üzere, halen okulda bulunan en kıdemli bir ta. lebe karşılık vermiş ve davetilere yuvalarının toplantısında bulunma. larından dolayı teşekkür etmiştir.

Bundan sonra okul talebeleri ta. rafından bir konser verilmiş ve li. senin son sınıf talebelerinden bir grup da divan edebiyatı şairlerin. den birkaç tablo yapmışlardır.

Bunu müteakip davetliler yeme. ğe çağırılmışlar ve kendilerine Da. rüşşafakanın meşhur plâvı, fasul. ye ve hoşafı ikram edilmiştir.

Yemekten sonra davetlilere okul gezdirilmiş, talebeler tarafından bahçede spor gösterileri yapılmış ve zeybek oyunu oynanmıştır.

italyada halk bitaraf gazete arıyor

Roma, 27 (A.A.) — Havas a. jansı bildiriyor:

İtalyanın okuyucusu en fazla gazetelerinden biri olan "Osser. Vatore Romano", gazetesinin, baskı sayısı günden güne artmak. ta ve bu hâdise Faşist mahafili. ni hoşnutsuzluğa sevkettek. tedir.

Bu mahfiller papalık makamı. nın organı olan mezkûr gazete. ye hücum ederek, yalnız İtalyan ve Alman kaynaklarından gelen haberleri değil, Fransız ve İngi. liz membalarından aldığı haber. leri de neşrettiklerinden dolayı muahazede bulunmaktadırlar.

(Bu gazete Papalık makamı. nın gazetesidir. Satışı 25 bin i. ken harpten sonra beş yüz bin nüshaya kadar yükselmiştir.)

Sağır duymaz uydurur

Sağır adamın biri hastanede, hasta olan bir arkadaşına gider. Yolda giderken başka bir arkada. sma rast gelir.

— Yahı, der, ben falanı ziyare. te gidiyorum. Fakat nasıl anla. sacağız Malûm ya, kulakların iş. gitmez. Nasıl konuşabiliriz?

— Canım ondan kolay ne var? Hastaya sorarsın! "Nasılsm? İyi misin?", diye. O da tabii "Eh iyi. yim!, diyecektir. " Ne ilâçlar al. yıyorsun? Hangi doktor bakıyor?," gibi suallerin cevaplarına karşılık verir ve şifalar temenni edip çı. karsm.

Sağır hastaya gider:

— Nasılsm ya hu, iyi misin?

— Çok fenayım.

— Oh, oh, oh., Ne ilâçlar içiyor.

— Zehir içiyorum, zehir!.,

— Şifadır,

Çocuğu olunca, torununa kavuşunca

İsim değiştiren babalar diyarı

Dostlarımdan birisi:

— Darlak yaylasında bu. unan Radhesler Hindi Çininin pek garip âdetlerine, an'anelerine el'an riayet ederler dedi, ve ilâve etti:

— Radhesler çok sakın, çok muti ve çok vefakârdırlar. Bunları görniye giderseniz boşuna vakit kaybetmiş olmazsınız. Çok istifa edersiniz. Yalnız Piring içki sinden sakınız. İçerseniz bile fazla kaçırmayınız..

Darlak yaylasında. Radheslerin ancak otuz köylü vardır. Köylerin bazıları dört beş kulübeden ibaret. Fakat, bilmem neden boyları o kadar uzun ki... Ekserisi direkler üzerinde. Vahşi hayvanlardan kendilerini muhafaza için...

Evlerin zemini bambu ağacından, ahırlar da altlarında. Koyunlar, mandalar, beygirler ve domuzlar geceleri buraya kapatılır.

Bu üzerleri samanla örtülü kulübeleden şarkı hiç eksik olmaz. Ne zaman önlereinden geçerseniz güzel bir kadın sesi işitirsiniz.

Otomobil, düz bir yoldan ilerliyordu. Rehberim başını çevirdi: — Fil avcılarını neredeyse dönerler. Onlar gelinceye kadar kadınlar da şarkı söyler, eğlenirler.

Köye girince otomobil durdu. Yere atlادم. Biran tereddütten sonra en yakın kulübeğe doğru yürüdüm. Şarkılarını kesmeden, kahkahalarına nihayet vermeden kapının önüne inmişlerdi. Bir sürü kalabalık...

Kadınlar, merak ve tecessüslü bize bakıyorlardı. İçlerinden birisi, yanlarına yaklaşmamızı işaret etti.

Yukarı nasıl çıkacaktım? Merdiveni arıyor, bulamıyordum. Rehberim güldü ve bir dişli çarka benzeyen kocaman tahtayı gösterdi. Hâlâ tereddüt ediyordum. Bir maymun çevikliğiyle tahtayı tırmandı ve yolu gösterdi. Ben de, onu taklit ettim. Fakat bin müşkülâta yukarı çıktım.

Yukarıda bütün kapılardan her yaşta kadın kafaları uzanıyor, bize bakıp güliyorlardı. Bunlardan birisi, bana toprak bir kupa uzattı:

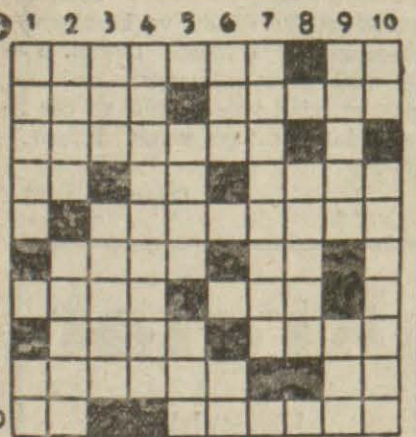
— İç! dedi. Memnun kalacaksınız. Hatırını kırmak istemedim, aldım ve bir yudum içtim. Sonra kulübeğe girdik.

Köyün şefi, bu dişsiz kokakarı imiş. Burada kadınlar çok tembeldi. Bütün işleri kocaları görüyor. Fakat, karısı ölünce vazifesi nihayet buluyor. Âdetleri çok garip...

Erkek, anasının ismini taşıyor. Fakat evlendi, çocuğu oldu mu ismini değiştiriyor ve çocuğunun ismini alıyor: ... nin babası diye çağırılıyor. Çocuğu büyüdü, evlendi, bir de çocuğu oldu mu, yine isim değiştiriyor: ... nin büyük babası oluyor.

Aile efradının ayrı yaşaması memnu. Karı ve koca, amca, dayı ve çoluk çocuk hep bir dam altında yaşamak mecburiyetinde. Tevekkeli kulübelerin boyu altmış, yetmiş kişiyi barındıracak dereceye uzun değil...

Rehberim bu malûmatı verir.

Günlük bulmaca

Soldan sağa:

- 1 — Bir millet, Bir harfin okunuşu.
- 2 — Çiftçiler kullanır, Bir rakam.
- 3 — Semtlerin kısımları, 4 — Bir renk, Bir nota, Meşhur bir sair, 5 — Bir isim, 6 — Acele, Bir gıda, 7 — Eğlence, Üye, 8 — Fransızca "arı", Meşhur bir bağ, 9 — Ok sporu yapan, Bir nota, 10 — Bir nota, Nemli,

Yukardan aşağı:

- 1 — Uzun hikâye, Bir nida, 2 — Ekinler biçilir, rabıt, 3 — Ay, Sual ifade eden kelime, 4 — Azlık, 5 — Kırmızı, Kenar, 6 — Üzerinden geçilir, Sual, 7 — İptal hissi, 8 — Öteberi, satmak, 9 — Kendisi, Bir gözün rengi, 10 — Yemek, Kanmak,

3 No. 11 bulmacamızın halli:

Soldan sağa:

- 1 — Kasımpaşa, 2 — Ahır, Av, Ya, 3 — V, Kalmak, 4 — Alık, Un, Mî, 5 — Kal, Akaret, 6 — Hirs, Ki, B, 7 — Sak, An, K, O, 8 — On, Ay, Akar, 9 — Yas, İbrani, 10 — A. İfşa, Tak,

ken fillerin ayak sesleri iştilmiye başladı. Avcılar geliyordu. Kadınlar kalktılar, kapıya koşular, kocalarını şarkılarla karşıyorlardı. Hindi Çini Radhesleri fil avcılığı ile meşhurdur. Bunlar avladıkları filleri öldürmezler, terbiye ederler, çiftleştirirler, üretirler. Cl var memlekete, bilhassa Siyama, Brmaniye gönderir, satarlar. Avcılar boş dönmemişlerdi. 40 saatte gayet uzun dişli iki fil, bir de küçük yavru avlamışlardı. Bun-

ları ahıra bağladılar. Yemlerini verdiler. Sonra kulübeğe girdiler. Toprak kupalar meydana çıktı. Kadın, erkek içmiye başladılar. Saydım: Tamam otuz yedi kişi içti. Çocuklar hariç...

(Piring ispirtosu) ismi verilen bu içkiyi içmek Radhesler için bir ihtiyaç. Her fırsatta kupa kupa içiyorlar.

Kulübelerde, kaba hasırlar üzerinde yanyana yatıyorlar, horluyorlar. Hepsı sarhoş...

Hikâye

Köpeği Talâtlara satan Ragıpba halis Rus tazısı oldu. Aynı zamanda ev köpeklerine model olabilecek bir hayvandı. O kadar hoş bir duruşu, hali, hareketi vardı ki yalnız bu bile ona en üstün kıymeti vermeye kâfi gelirdi.

Yürüyüşünde, yemek yeyişinde, uyuşunda da bir başkahlık göze çarpıyor; yattığı vakit beyaz dişlerinin arasında ince, yumakvess dilini gösterir; esnerken tatlı, yumuşak sesler çıkarırdı.

Bazan başını efendisinin dizine dayar, uzun zaman hareketsiz kalır, alâde köpekler gibi rast geldiği yeri salya içinde bırakmazdı.

Ragıpba: — Böyle bir köpek, tabana kuvvet kaçan bir kurdu enseler de bir hamlede getiriverir, demişti.

Doğrusu aranırsa o civarlarda ne zaman bir kurt yüzü gören yoktu, fakat bir işin çoğunu başaran azının hakkından haydi haydi, gelirdi. Hayvar da madem ki bir kurtu boğuyorecek kadar kuvvetli idi, elbette ki hırsızlara aman vermezdi.

Bundan başka Bay Talâtla karısı Feride bir hayvana, yaptıkları işlere göre kıymet verecek kadar hodgâm insanlardan değildi. Çocukları olmadığı için bütün muhabbetlerini bu köpeğe verdiler.

Bay Talât: — Ben onu balık tutmağa giderken beraber götürceğim. Bana arkadaş olur dedi.

Bayan Feride: — Hayır gezmeğe çıkarken ben götürceğim. Dedi.

Fakat, maalesef, Hayvar ev köpekleri ne nümune olmağa lâyık bir hayvan olmakla beraber, açık havada kendisine kıy-

Rus tazısı

met veren bütün vasıflarını kaybediyordu. Nazlı, nazık bir hayvanken daha köşkün kapısından çıkar çıkmaz bambaşka bir hayvan oluyor; deliye dönüyordu.

Dışarıya ilk çıkışı hemen felâket oldu, âdeta çığından çıkmış, tavukları tüylerini yolarak kovalıyor; bisikletlerin peşinden koşuyor; kedileri ağaçların tepesine geçiriyor; evlerin içersine kadar girerek herkese korku salıyor. Her tarafta altüst ediyordu. Küçük köpekleri haklıyor, büyüklerine kafa tutuyor; fakat kavgaya, aleyhine döner dönmez kuyruğunu kırsak efendisinin bacakları arasına gelip saklanıyordu.

Hele Bay Talât balık tutmağa giderken beraber götürmek akıllığına bulunursa büsbütün çıldırırdı. Suların içine atlar; yemleri altüst eder, oltaları ayaklarına dolatırdı. Üstelik ne başına tasma takıyıyor; ne de zincire tahammül ediyordu. Nihayet efendilerinin canına yetti. Köpeği dışarı çıkarmamağa karar verdiler.

— Mademki, dediler, bu uğursuz hayvan böyle hallediyor, eve kapatalım da akli başına gelsin.

Artık "Hayvar", uzun zaman evde kapalı kalıyor; eski asil tavrılarını tekrar göstermeye başlıyordu. Fakat yalnız kalmamak şartı...

Yalnız kalınca içine derin bir ümitsizlik çöküyor; bu ümitsizlik harice müthiş bir uluma halinde aksediyordu.

Bu feci konserin üçüncü dinlenişinden sonra civar halkı mahkemeye müracaat edereklerini bildirdiler. Hayvarı bu tehlikeli can sıkıntısından kurtarmak lâzım geldi; işte bunun için, o zamana kadar bir birinden hiç ayrılmayan Bay Talâtla karısı Feride ayrı ayrı sokağa çıkmağa başladılar.

Her ikisi de tam manasile hakkı gözetin cinsten oldukları için nöbet usulünü ihdas ettiler.

Bayan Feride pazartesi, çarşamba ve cuma günleri dışarı çıkmak hakkını haizdi. Diğer günlerde de Talât çıkabilecekti.

Anadoluhisarında cinayet

7

Nakleden:

ILHAMI SAFA

— Size merak ettiğiniz her şeyi derhal anlatmak isterdim: Fakat maalesef benim de sizden fazla beklediğim pek cüz'îdir. Yalnız size şunu bildireyim: Babanız zabıtaya hayatının ve servetinin tehdit edildiğini, tehlike de olduğunu haber verdi. Hattâ yakında kendisine verilecek emirleri yerine getirmeyecek olursa öldürüleceğini bildirdi. Bu emirler nelerdir? Bugün hâlâ ben den pek bilmiyorum. Çünkü o, hâlâ zabıttan bunları sakladığı gibi bana da söylemedi. Yalnız bana söylediğine göre Arabistanda elde ettiği servet ve bazı kıymetli eserler onun aleyhine derin bir kin ve intikam hırsı uyandırmıştır. Fakat ben Mustafa Nazmi efendinin endişesinde daha bazı âmilleri bulunduğu kaniim. İşte babanızı muhafaza etmek işini ben deruhte ettim. Beş aydanberi bu vazifeyi uzaktan ve esrara nüfuz etmiye çalışarak ifa ettim. Derken buraya davet olundum; şimdî faciannın içinde bulunuyorum.

— Bu faciannın düğümünü keşfedebildiniz mi?

Burhan Şefik bu safiyanе suale karşı güldü:

— Şimdilik ben yalnız cinayetin etrafını aramakla meşgulüm; içine nüfuz edemedim. Etrafta bulunduğum ve gördüğüm şunlardır: Babanızın maktûl Mehmet Selâm tarafından tehdidi, Arabistanlı şaşk Abbas, maktûlün babanızla Arabistanda tanışmış olması, bir de cinayete sebep gibi görülen şamdan... İşte elimdeki vesaik ve delâil...

— Bununla beraber babanızın cinayet hakkında ve şaşk Abbas'ın hareketine dair verdiği malûmat pek bariz ve sarıhtır, değil mi?

— Pek doğru!.. Yalnız bir noktaya bence çok karanlıkta kalıyor: Mehmet Selâmın takip edilmektedir olduğundan emin olduğu halde şamdanı aşırarak üzere gösterdiği isticlal ve tedbirsizlik... Diğer taraftan Abbasın merhametsizce hareketi... Bir adam vitrinin önünde ve elinde şamdanla görüldüğü için öldürülebilir mi? Maamafih Abbasın meşrû bir müdafaa vaziyetinde kalmış olması da mümkündür. Bu ciheti derinleştireceğim. Hâdisе iyice esraengizdir ve tamika muhtaçtır. Şu şamdanın babanız ve maktûl Mehmet Selâm için neden bu de-

rece kıymetli olduğunu öğreninceye kadar bu esrarın düğümünü çözemeyeceğim.

— DÖRDÜNCÜ KISIM —

CESEDİN BAŞINDA

ŞÜPHELER

Doktor Ahmet Şemsettin köşke geldiği zaman ortaklık iyice aydınlanmıştı. Doktoru el arabasını müşkülâta iterek köşke arabaya yolundan çıkarmışlardı ve bu işi doktorun kuvvetli uşağına Abbas da yardım ederek yapmıştı.

Doktorun geniş omuzlu, koca gövdeli uşağı köşkün kapısında arabayı durdurarak efendisini kucakladı. Belli ki o da Abbas gibi efendisinin sadık bir bendesi idi.

Abbas, meflûc doktoru taşıyan uşağın önünde yürüyerek onları arkadaki odaya götürdü. Sonra Burhan Şefik ve Mustafa Nazmi efendiye haber verdi.

Doktor Şemsettin elli yaşında kadar vardı. Sık bir saç ve sakal yığını yüzünü çepeçevre sarıyordu. Koyu siyah gözleri, karanlık bir çift gözün camı arkasında donuk iki taş gibi duruyordu. Kısa boylu ve cılız bir adam... İri gövdeli uşağının kucagında her türlü hareketten mahrum olan bacakları iki tarafa sallandıkça insan bunun bir kukla olduğuna da hükmedebilirdi.

Odaya girdiği zaman bir ceset önünde bulunduğundan dolayı hiç bir hayret ve şaşkınlık alâmeti göstermedi. Yüzünde hiç bir çizgi değişmedi.

Lâkayt, soğuk, manasız bir sesle şu emri verdi:

— Cesedi pencere önündeki şukanapeye uzatınız!..

Burhan Şefik ve Abbas doktorun emrini yerine getirmek üzere cesedi biri baş tarafından öteki ayaklarından tutarak kanapeye yatırdılar.

Doktor sonra da bir koltuğu göstererek:

— Şu koltuğu da rica ederim, kanapeye yaklaştırmınız!..

Ve gene uşağının yardım ile koltuğa yerleşen doktor, artık cesetle yanyana bulunuyordu. Başını uşağına çevirerek:

— Abbas, çantamı ver!

Dedi, küçük meşin çantayı açarak muayene âletlerini çıkardı. Kısa bir muayeneden sonra:

— Çoktan ölmüş, dedi. Ölüm sebebi, izleri görüldüğü ve hile cepheden giren kurşundur. Bu kurşun kubbeli kılıfıyile delerek ilk fıkralı unkiyeden çıkmış. Kurşunun seyri vaziyetine göre maktûlün katilden daha alçak bir vaziyette bulunarak cinayete kurban gitmiş olması lâzımdır. Çünkü kurşun girdiği noktadan çıktığı noktaya kadar yukarıdan aşağıya doğru meyilli bir seyir takip etmiştir.

Burhan Şefik hayretle gözlerini açtı:

— Bu teşhisinizden emin misiniz doktor?

— Eminim ve sözlerime istiyen inanır, istemiyen inanmaz. İsterseniz buyurun, siz de bakın...

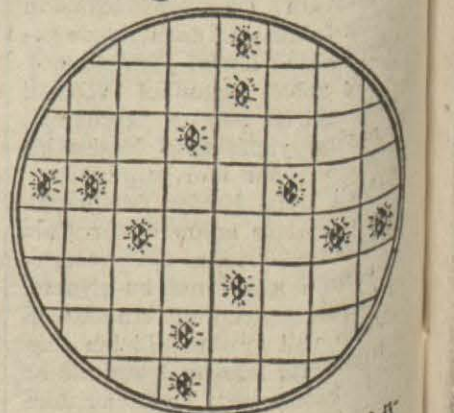
Genç taharrî memuru bu daveti kabulde tereddüt etmedi ve meflûc doktorun iddialarını derhal kabulde mecbur olarak sordu:

— Nazarı dikkatinizi celbeden başka bir nokta var mı muhterem doktor?

Doktor hafif omuzlarını kaldırıp dudaklarını bükerek:

— Hayır! Cevabını verdi ve bir lâhza durduktan sonra ilâve etti: (Devamı var)

Oyun

Sahrada gezinen dört bedevi'nin zerinde elmaslar bulunan ve resimde görüldüğü şekilde bir madalyon buluyorlar. Adet icabı bunu oymalı bir şekilde mîsarî parçaya kesiyorlar ve her parça üzerinde üç taş kalıyor. Bunu nasıl yaptılar?

"Beş tane 2 ile" oyununun halileilmiş şekli.

Cevap: 22+2+2+2=28